

Guia laboral bàsica

INSPECCIÓ DE TREBALL

intersindical-csc.cat

CAPÍTOL 13.

INSPECCIÓ DE TREBALL

Concepte

Funcions

Àmbits

Denúncia

CAPÍTOL 13.

INSPECCIÓ DE TREBALL

Concepte

La Inspecció de Treball té el seu origen l'any 1906 dins de l'àmbit de L'Institut de Reformes Socials, amb l'objectiu de vetllar pels primers drets reconeguts als treballadors i treballadores a l'època de la revolució industrial.

L'any 1997 es va aprovar la primera llei, posterior a la Constitució Espanyola, amb que es va regular la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Es va establir el sistema de la Inspecció de Treball i de la Seguretat Social com a sistema únic i integrat per tot l'Estat

Amb el traspàs de competències de l'Estat a la Generalitat de Catalunya, que va ser efectiu a partir de l'1 de març de 2010, es va produir un canvi molt significatiu en l'organització i la dependència dels serveis i del personal de la Inspecció de Treball i Seguretat Social (ITSS).

La Inspecció de Treball de Catalunya (ITC) és el servei públic del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya competent per vigilar i exigir el compliment de les normes de l'ordre social en matèria laboral, en prevenció de riscos laborals, en ocupació, en treball de persones estrangeres, en cooperatives i en altres fórmules d'economia social.

El servei públic d'inspecció en matèria de Seguretat Social a Catalunya resta, però, sota la dependència del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social, el qual és competent per vigilar i exigir el compliment de les normes de l'ordre social en aquest àmbit.

Ambdós serveis (autonòmic i estatal) s'encarreguen també d'assessorar i informar a empreses i treballadors/ores sobre qüestions relacionades amb els àmbits de competències corresponents. De la mateixa manera, la ITC actua com a medidora en els conflictes laborals.

A partir de l'1 de maig de 2010, els serveis territorials d'inspecció —avui denominats Inspeccions Territorials de Treball— del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social es van integrar en el Consorci Inspecció de Treball i Seguretat Social de Catalunya, creat per la Generalitat de Catalunya i l'Administració General de l'Estat.

L'objectiu del Consorci és garantir la prestació coordinada d'ambdós serveis públics a Catalunya, l'exercici eficaç de la funció inspectora i la seva actuació en totes les matèries de l'ordre social.

El Consorci, fruit d'aquesta cooperació entre ambdues administracions, ofereix un servei comú d'informació i atenció ciutadana en una oficina comú a cada província, on els ciutadans i les ciutadanes poden adreçar-se per presentar els escrits, denúncies o consultes, independentment de la matèria a què facin referència.

D'aquesta manera, el personal inspector de Treball i Seguretat Social i el personal subinspector d'Ocupació i Seguretat Social actuen en qualsevol àmbit si n'adverteixen irregularitats durant la investigació que duen a terme. Atès que pertanyen a cossos de caràcter nacional, els inspectors i subinspectors tenen facultats per actuar també en matèria de seguretat social. En qualsevol cas, emeten els resultats en un únic informe.

Funcions

Corresponen a la ITC tres grans blocs de funcions:

1.- Vigilància i exigència del compliment de les normes legals, reglamentàries i del contingut normatiu dels convenis col·lectius.

2. Assistència tècnica, que inclou:

- Informació, assistència i orientació general a empreses i treballadors/ores, amb ocasió de l'exercici de la funció inspectora.
- Informació, assistència i col·laboració als òrgans i entitats de les administracions públiques.
- Realització dels informes tècnics sol·licitats pels òrgans judicials.

3. Arbitratge, conciliació i mediació per tal d'aconseguir un acord entre les empreses i les persones treballadores que posi fi al conflicte laboral o la vaga.

Àmbits

L'àmbit d'actuació de la ITC fa referència a les matèries en què pot actuar, al col·lectiu que afecten les actuacions, així com als centres de treball on pot exercir les seves competències.

Les matèries en què actua la ITC són les següents:

- Relacions laborals i sindicals, entre les quals cal destacar la igualtat d'oportunitats (contra la , discapacitat, entre d'altres).
- Prevenció de riscos laborals.
- Ocupació, treball de persones estrangeres, formació professional ocupacional i contínua, empreses de treball temporal, agències de col·locació i plans de serveis integrats d'ocupació.
- Cooperatives i altres fórmules d'economia social.

Les activitats inspectores comprenen totes les empreses i les persones que estan legalment obligades al compliment de les normes de l'ordre social, ja siguin físiques o jurídiques, privades, públiques o comunitats de béns.

El lloc on la ITC pot exercir les seves competències d'inspecció engloba qualsevol centre de treball; s'hi inclouen els vehicles i mitjans de transport, així com els ports i els aeroports.

Denúncia

A fi de poder ser admesa a tràmit, la denúncia ha de complir dos requisits bàsics:

- 1.- S'hi ha d'identificar la persona denunciant (en cap cas es presentarà anònimament). La Inspecció de Treball, però, tractarà sempre amb confidencialitat l'origen de la denúncia.
- 2.- Ha de basar-se en fets amb fonament i en assumptes que no estiguin en coneixement d'un òrgan judicial.

Primer de tot, el/la denunciant ha de descarregar i emplenar el model de denúncia corresponent, el qual trobareu en format pdf a la pàgina web de la Inspecció de Treball

Per tramitar-la, hi ha dues vies possibles:

a/ Presencialment

Un cop emplenat i imprès el model de denúncia, el/la denunciant el presentarà físicament a la inspecció territorial de treball de Catalunya que correspongui, o bé, a qualsevol oficina o punt de l'Administració Pública amb servei de registre.

b/ Electrònicament

La persona que denuncia accedirà al formulari, en el qual haurà d'adjuntar el model de denúncia (emplenat prèviament).